

R. N. no. 7/1950.

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH-INDIË

1940 No. 78 DEFENSIE. STAAT VAN OORLOG EN VAN
BELEG. Uitvoering van de „Regeling op den
staat van oorlog en van beleg” (Staatsblad 1939
No. 582).

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN
NEDERLANDSCH-INDIË,

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut!

doet te weten:

Dat Hij, overwegende dat ter uitvoering van de „Regeling
op den staat van oorlog en van beleg” (Indisch Staatsblad
1939 No. 582) het noodig is het navolgende te bepalen;

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Artikel 1.

(1) Het militair gezag, bedoeld in de „Regeling op den
staat van oorlog en van beleg” wordt, met inachtneming van
het bepaalde in het volgende artikel, uitgeoefend door:

- a. den Legercommandant in elk in staat van oorlog of van
beleg verklaard gedeelte van Nederlandsch-Indië;
- b. den Commandant van het Veldleger en de door den Leger-
commandant aan te wijzen commandanten van rechtstreeks
onder hem staande zelfstandige onderdeelen van het Leger
in hun operatie- of stelling gebied;
- c. de Territoriale Commandanten in de niet onder b vallende
gedeelten van hun commandement; den Territorialen
Commandant van Atjeh en Onderhoorigheden bovendien
in de residentie Sumatra's Oostkust; den Territorialen

- Commandant van Palembang en Djambi bovendien in de residentie Benkoelen, de residentie Lampongsche Districten en de residentie Bangka en Billiton; den Territoriale Commandant in de 2de Militaire Afdeeling op Java bovendien in de residentie Bali en Lombok;
- d. de door den Commandant van het Veldleger en de Territoriale Commandanten aan te wijzen, onder hen staande commandanten in den rang van kapitein en hooger in hun ambtsgebied;
- e. den hoogsten troepencommandant ter plaatse, zoo geen telefonische of telegrafische gemeenschap bestaat met de onder *b* t/m *d* hiervoren genoemde gezaghebbenden, dan wel die gemeenschap is verstoord of verbroken;
- f. den commandant van een Nederlandsch oorlogsschip of den oudsten commandant van een uit verscheidene eenheden bestaande Nederlandsche scheepsmacht, doch uitsluitend indien ter plaatse geen troepen onder bevel van een officier aanwezig zijn en geen telefonische of telegrafische gemeenschap bestaat met de onder *b* t/m *d* hiervoren genoemde gezaghebbenden, dan wel die gemeenschap is verstoord of verbroken.

(2) De in het voorgaande lid onder *b* en *d* bedoelde gebieden zullen voor zooveel noodig bij of na verklaring in staat van oorlog of van beleg onderscheidenlijk worden aangewezen door den Legercommandant, den Commandant van het Veldleger dan wel de Territoriale Commandanten.

Artikel 2.

(1) Indien de staat van oorlog of van beleg is verklaard, wordt — behoudens het bepaalde in het volgende lid — tot het nemen van ter uitoefening van het militair gezag strekkende maatregelen, waarbij maritieme belangen zijn betrokken, eerst overgegaan nadat inzake dien maatregel overleg is gepleegd:

door den Legercommandant met den Commandant der Zeemacht;

door de gezaghebbenden, genoemd in artikel 1, lid 1, sub *b* t/m *e* met een der tot de Zeemacht behorende gezaghebbenden, aangegeven in het derde lid van dit artikel.

(2) Het in het vorige lid bedoelde overleg is niet vereischt:

- a. indien zich in het gebied of gedeelte daarvan waar het militaire gezag wordt uitgeoefend, geen gezaghebbende, als aangegeven in het volgende lid, bevindt;
- b. indien de tot de Zeemacht behorende gezaghebbende, met wien het overleg moet geschieden, niet of niet tijdig kan worden geraadpleegd en de omstandigheden een onverwilde beslissing onafwijsbaar gebieden.

(3) De tot de Zeemacht behorende gezaghebbenden, bedoeld in lid (1) van dit artikel, zijn:

- a. de Commandant der Marine te Soerabaja en de Commandanten der Maritieme Middelen, ieder voor zoover betreft het hun door den Commandant der Zeemacht aangewezen ambtsgebied;
- b. de door den Commandant der Zeemacht daartoe aan te wijzen gemilitariseerde havenmeesters in het watergebied van of nabij een zeehaven, niet vallende onder het gebied van een der autoriteiten genoemd onder a;
- c. de door den Commandant der Zeemacht aan te wijzen commandant van een in een bepaald gebied gestationneerd Nederlandsch oorlogsschip in het door den Commandant der Zeemacht aan te wijzen gebied, in den rang van Luitenant ter zee der 1ste klasse en hooger.

(4) Bij de uitoefening van het militair gezag worden geacht in elk geval maritieme belangen te zijn betrokken, indien dit gezag:

- a. bepalingen vaststelt, als bedoeld in artikel 12, lid 2 der „Regeling op den Staat van oorlog en van beleg”, voor zoover deze bepalingen betrekking hebben op radio ontvang- en zendingrichtingen aan boord van schepen, dan wel indien dit gezag genoemde inrichtingen in beslag neemt of vernietigt;
- b. schepen, vaartuigen of dokken in bezit of in gebruik neemt;
- c. luchtvaart boven de Nederlandsch-Indische territoriale zee, boven het aan de landzijde daarvan gelegen gedeelte van de kustzee, alsmede boven het watergebied van havens,

baaien, zeearmen, rivier- en kanaalmondingen regelt, beperkt of verbiedt;

- d. scheepvaart of visscherij regelt, beperkt of verbiedt;
- e. afwijkt van bepalingen nopens de onderwerpen, thans geregeld in het Reedenreglement 1925, de Schepenordonnantie 1935, de Loodsdienstordonnantie, de Quarantaineordonnantie en de Territoriale zee en maritieme kringenordonnantie 1939.

Artikel 3.

Het burgerlijk gezag bedoeld in artikel 2 van de „Regeling op den staat van oorlog en van beleg” wordt uitgeoefend door de Gouverneurs, de Residenten, die het bestuur voeren over een ressort, waarin niet de standplaats van een Gouverneur gelegen is, zoomede voor zoover de Buitengewesten betreft, de Assistent-Residenten, die het bestuur voeren over een ressort, waarin niet de standplaats van een Resident gelegen is, een en ander met dien verstande, dat de Residenten en Assistent-Residenten het bedoelde burgerlijk gezag slechts zullen uitoefenen, zoo geen telefonische of telegrafische gemeenschap bestaat met den bestuursambtenaar, aan wien zij ondergeschikt zijn, dan wel die gemeenschap is verstoord of verbroken.

Artikel 4.

(1) Tot het verkrijgen van schadeloosstelling voor de inbezitneming en het gebruik van goederen op grond van het laatste lid van artikel 13 van de „Regeling op den staat van oorlog en van beleg” moet, tenzij daaromtrent door of namens het militair gezag, dat tot de inbezitneming of gebruikneming is overgegaan, met den rechthebbende overeenstemming verkregen is, de rechthebbende een aanvraag indienen aan den Legercommandant dan wel den Commandant der Zeemacht, al naar gelang het militair gezag door een officier van de landmacht of van de zeemacht werd uitgeoefend.

(2) Het recht op schadeloosstelling vervalt, indien de aanvraag niet binnen den termijn van drie maanden na de opheffing van den staat van oorlog of van dien van beleg is ingediend, tenzij aan de na te noemen commissie wordt

aangetoond, dat de inachtneming van dien termijn door bijzondere omstandigheden is verhinderd.

(3) De aanvraag moet de schade zoo nauwkeurig mogelijk omschrijven en begrooten.

(4) Op de aanvraag wordt beslist door een schattingscommissie, welke bestaat uit een door den Gouverneur-Generaal aan te wijzen voorzitter en twee door of van wege den Gouverneur-Generaal aan te wijzen leden.

(5) Indien de verschillende aard of het getal der aanvragen dit wenschelijk maakt, kunnen meerdere schattingscommissies worden ingesteld, in welk geval de taakverdeling door den Gouverneur-Generaal wordt geregeld.

(6) De commissie onderzoekt de aanvragen en stelt de schadevergoeding naar de uitkomsten van dat onderzoek vast. Ingeval van onteigening van onroerend goed zijn de artikelen 37 tot en met 46 van de Onteigeningsordonnantie toepasselijk.

(7) De besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen. Indien bij een stemming over het bedrag der schadeloosstelling geen meerderheid verkregen wordt, wordt zij bepaald op het gemiddelde van de drie geschatte bedragen. De besluiten zijn met redenen omkleed.

(8) De commissie doet een afschrift van haar besluit bij geadviseerden dienstbrief toekomen aan den aanvrager en bovendien aan den Legercommandant, dan wel den Commandant der Zeemacht, al naar gelang het militair gezag door een officier van de landmacht of van de zeemacht werd uitgeoefend.

(9) Van de besluiten der commissie kunnen zowel de aanvrager als het Land in hooger beroep komen bij het Hooggerechtshof van Nederlandsch-Indië. Het beroep moet worden ingesteld binnen drie maanden na den dag, waarop de commissie haar besluit ingevolge het vorige lid heeft verzonden, tenzij aan het Hof wordt aangetoond, dat de inachtneming van dien termijn door bijzondere omstandigheden is verhinderd. In het geding voor het Hooggerechtshof vormen de aanvrager en het Land de partijen. De gewone regelen der procedure in hooger beroep voor het Hooggerechtshof zijn op dit geding van overeenkomstige toepassing.

(10) Het bedrag der schadeloosstelling wordt, zoodra het in hoogste instantie is vastgesteld, onverwijld betaalbaar-gesteld.

Artikel 5.

Deze verordening treedt in werking gelijktijdig met de „Regeling op den staat van oorlog en van beleg”.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië worden geplaatst.

Gedaan te Batavia, den 5den Maart 1940.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

Bij afwezigheid:

De Vice-President van den Raad
van Nederlandsch-Indië,
belast met het dagelijksch beleid der zaken,

H. J. SPIT.

De 1e Gouvernements Secretaris,

E. A. ZEILINGA.

Uitgegeven den twaalfden Maart 1940.

De 1e Gouvernements Secretaris,
E. A. ZEILINGA.

(Besluit van den Gouverneur-Generaal
van 5 Maart 1940 No. 15).

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH-INDIË

1940 No. 79 DEFENSIE. STAAT VAN OORLOG EN VAN
BELEG. Datum van inwerkingtreding van de
„Regeling op den staat van oorlog en van beleg”
(Staatsblad 1939 No. 582).

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië
van 5 Maart 1940 No. 15. -

Gelet, enz.;

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: enz.

Ten tweede: Te bepalen, dat het Koninklijk besluit van
13 September 1939 No. 32 (Indisch Staatsblad No. 582), in-
houdende een „Regeling op den staat van oorlog en van
beleg”, in werking treedt met ingang van 15 April 1940.

Afschrift, enz. -

Ter ordonnantie van den Vice-President van
den Raad van Nederlandsch-Indië,
bij afwezigheid van den Gouverneur-Generaal,
belast met het dagelijksch beleid der zaken:

De 1e Gouvernements Secretaris,
E. A. ZEILINGA.

Uitgegeven den twaalfden Maart 1940.

De 1e Gouvernements Secretaris,
E. A. ZEILINGA.